

чинного законодавства, а у приватному житті – не порушувати права. Адвокат не має права вдаватися до засобів та методів, які суперечать законодавству або правилам адвокатської етики.

Домінантність інтересів клієнтів адвокат повинен ставити вище власних інтересів та інтересів колег-юристів. Адвокат повинен поважати свободу вибору клієнтом захисника і не вчиняти перешкод у реалізації цієї свободи.

На наш погляд, особливо важливо нині перетворити адвокатуру України із маріонеткової одержавленої інституції у самостійний незалежний орган громадянського суспільства, покликаний стояти на захисті прав людини. Авторитет цієї незалежної структури громадянського суспільства в нинішній Україні має незмірно зрости, хоча для цього мають бути, певна річ, створені необхідні передумови.

Список використаних джерел:

1. Основні положення про роль адвокатів, прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам 1 серпня 1990 року // Бюлетень законодавства і юридичної практики України: Адвокатура в Україні. – 2000. – № 1.
2. Стандарты независимости юридической профессии Международной ассоциации юристов // Советская юстиция. – 1991. – № 23 – 24.
3. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб від 23 липня 1996 року // Міжнародні правові акти та законодавство окремих країн про корупцію. – К., 1999.
4. Арман Гастон Камю. О профессии адвоката (первое письмо Камю). Електронний ресурс. Режим доступу <http://oldlawbook.narod.ru/Camus.djvu>
5. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988 р. // Бюлетень законодавства і юридичної практики України: Адвокатура в Україні. – 2000. – № 1.
6. Конституція України. – К., 1996.
7. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 15 серпня 2012 р.

**Ванчук І. Д., Аспірант Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького
Науковий керівник: Мацькевич М.М., професор кафедри конституційного та адміністративного права Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького, доктор юридичних наук, професор**

ПІДСТАВИ НАСТАННЯ ТА СТАДІЇ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІЛЬНОСТІ

Незважаючи на наявність значної кількості наукових розробок у напрямку дослідження проблем юридичної відповідальності, доводиться констатувати той факт, що наявні роботи носять або суто теоретичний, або виключно галузевий характер, при цьому питання підстав настання та етапів механізму реалізації юридичної відповідальності майже не піддавалися аналізу.

Проблематика реалізації механізму юридичної відповідальності безумовно пов'язана із виокремленням та розглядом етапів цього правового явища. Як влучно зауважує К.В. Басін, окреслене питання є доволі дискусійним та неоднозначним у науковому розумінні та викликає у правників подекуди напрочуд протилежні інтерпретації [1, с. 10].

На наше переконання, при розгляді питання стадій механізму реалізації юридичної відповідальності, перш за все, варто торкнутися проблеми підстав такої відповідальності, оскільки з точки зору практичної складової вона є досить суттєвою.

Відповідно до постулатів загальної теорії права відомо, що під підставами юридичної відповідальності варто розуміти сукупність обставин, за фактичною наявністю яких вона може бути реалізована. Як вказують відомі вітчизняні знавці права М.В. Цвік, О.В. Петришин, Л.В. Авраменко, у науковій площині та чинному законодавстві підстави механізму реалізації юридичної відповідальності поділяються на фактичні та юридичні.

Відтак, для майбутнього застосування заходів відповідальності необхідна наявність факту реально вчиненого протиправного діяння або бездіяльності. Отже фактичною підставою юридичної відповідальності є наявність складу реально вчиненого правопорушення, за вчинення якого в законодавстві передбачено конкретні санкції.

Звертаючи увагу на питання юридичних підстав настання юридичної відповідальності, то варто

відмітити, що у такому випадку головною ознакою буде виступати порушення правових норм. Правові приписи діючого законодавства містять у собі необхідні об'єктивні та суб'єктивні показники ознак поведінки, яку вони можуть кваліфікувати як протиправну або неправомірну [2, с. 377 – 378].

Розглядаючи питання стадій механізму реалізації юридичної відповідальності, варто зазначити, що на відміну від загальних стадій реалізації норм права, можна виокремити чотири стадії, які у своїй сукупності є обов'язковими. Таким чином, не вдаючись до глибоких та ґрунтовних наукових дискусій виокремлюємо такі стадії:

- загального стану (попереджувальна відповідальність), тобто виникнення підстав для притягнення до відповідальності настає з моменту вчинення протиправного діяння (бездіяльності) - юридичного факту, який обумовив виникнення конкретного правовідношення;
- притягнення до відповідальності (суб'єктивна сторона), що передбачає встановлення компетентними органами суб'єкта протиправного діяння чи бездіяльності (фізичної або юридичної особи) та дослідження обставин справи;
- встановлення юридичної відповідальності (об'єктивна сторона), тобто прийняття рішення про застосування (незастосування) санкції, вибір у її межах виду та міри відповідальності;
- безпосереднє настання юридичної відповідальності – реалізація конкретних заходів юридичної відповідальності – на підставі певних норм правозастосовного акта: виконання, стягнення або покарання [3].

Таким чином, на основі проведеного аналізу можемо дійти наступних висновків:

- загальній науці теорії права відомі два види підстав механізму реалізації юридичної відповідальності, а саме фактичні (факт наявності вчинення протиправного діяння чи бездіяльності) та юридичні (безпосереднє порушення суб'єктом правовідносин норм чинного законодавства в результаті якого на нього можуть бути накладені санкції);
- з урахуванням особливостей механізму реалізації юридичної відповідальності можна виокремити чотири стадії його дії (факт скоєння протиправного діяння, встановлення відповідальної особи, прийняття рішення про розмір санкцій та їх безпосередня реалізація).

Список використаних джерел:

1. Басін К.В. Механізм реалізації юридичної відповідальності / К.В. Басін // Часопис київського університету права. – 2003. - № 4. С. 9 – 14. [Електронний ресурс] / К.В. Басін // — Режим доступу : http://kul.kiev.ua/images/chasop/2003_4/2003_4.pdf
2. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. — Харків: Право, 2011. — С. 377 – 378.
3. Скаун О. Ф. Теорія держави і права : Підручник / Пер. з рос. — Харків : Консум, 2001. — 656 с. : [Електронний ресурс] / О. Ф. Скаун // — Режим доступу : <http://politics.ellib.org.ua/pages-1720.html>

**Васильченко Аліна Петрівна, курсант
1 курсу НАВС
Науковий керівник:
Пендюра М.М., доцент кафедри теорії
держави та права НАВС,
кандидат юридичних наук, доцент**

ЗАКОНИ У СИСТЕМІ ДЖЕРЕЛ ПРАВА УКРАЇНИ

Формування сучасної системи джерел права України відбувається під впливом глобалізаційних процесів. У національній правовій системі джерел права в сучасних умовах спостерігається збільшення кількості міжнародних договорів, змінюються види та місце законів у системі законодавства, розширюються предметні сфери законодавчого регулювання. Змінюється взаємодія у системі чинних джерел права України: нормативно-правових актів (законів та підзаконних актів), нормативно-правових договорів (міжнародних та колективних договорів), правових звичаїв.

Основними типами внутрішньосистемної взаємодії залишаються міжнародні договори та закони; закони та підзаконні нормативно-правові акти. У Конституції України деякі з цих зв'язків регламентовані. Так, ст. 8 проголошує, що Конституція України має найвищу юридичну силу, а закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Водночас, ст. 9 Конституції України фіксує положення, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана